Крыніччка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ЗАХАВАЦЬ ЧАСНОК ДА НАСТУПНАГА ЎРАДЖАЮ

Існуе мноства спосабаў захавання часнаку, якія дазваляюць прадухіліць загніванне і высыханне агародніны. Вядома, галоўнае, перад тым як прыбраць на захоўванне, добра прасушыць часнок, каб яго паверхня загрубела. Для гэтага яго адпраўляюць у прахалоднае, сухое і абароненае ад прамых прамянёў сонца месца прыкладна на 7-10 дзён. Але засяродзімся менавіта на спосабах захоўвання.

Мука і соль

Галоўкі раскладваюць у слоікі і перасыпаюць соллю або мукой, пасля гэтага няшчыльна закрываюць накрыўкай.

Сена

Захоўванне ў сене было вядома яшчэ нашым прабабулям. Трэба ўзяць скрыню, толькі не з суцэльнымі сценкамі, а з рэечнымі, пакласці ў яе пласт сена, не ўтрамбоўваючы. Пасля гэтага ў сена ўторкнуць галоўкі часнаку так, каб яны знаходзіліся на невялікай адлегласці адна ад адной. Скрыню паставіць у сухім і прахалодным месцы.

Парафін

Гэты спосаб распаўсюджаны не так моцна, як папярэдні, аднак ён вельмі эфектыўны. Для пачатку трэба растапіць парафін, потым хутка акунаць у яго прасушаныя галоўкі часнаку і выкладваць на паперу або пергамент, каб парафін застыў. Апрацаваны такім спосабам часнок можа паспяхова захоўвацца нават у пакоі.

Вакуумныя пакеты

А вось гэта ўжо вынаходка сучаснасці. Падрыхтаваны часнок складаюць у вакуумныя пакеты і захоўваюць у кладоўцы. Галоўнае — пакеты павінны быць якасныя, інакш ураджай захаваць не атрымаецца.

Традыцыйныя косы

Здаўна часнок не абразалі, а запляталі хвасты ў косы і падвешвалі ў прахалодным і сухім месцы. Так ён выдатна захоўваецца і не гніе.

Свечка ці іншая крыніца адкрытага агню

Карэньчыкі часнаку апальваюць над свечкай і потым агародніну захоўваюць пры пакаёвай тэмпературы.

Алей

А вось тут давядзецца папрацаваць — зубчыкі трэба ачысціць ад шалупіны і заліць алеем. Такі часнок выкарыстоўваюць для прыгатавання першых і другіх страў. Пры гэтым духмяны алей, насычаны сокам часнаку, выдатна падыходзіць для смажання і запраўкі салатаў.

Слоік

Прасушаны часнок абразаюць, пакідаючы 2-3 см, потым складаюць у чысты сухі слоік і захоўваюць у кладоўцы, не закрываючы накрыўкай.

ЦЫБУЛЯ ГНІЕ ПРЫ ЗАХОЎВАННІ

Самыя распаўсюджаныя цыбулевыя хваробы пры захоўванні — шэрая і бактэрыяльная гнілі, а таксама вірусная мазаіка. Як іх лячыць, каб не страціць сабраны ўраджай?

Шэрая гніль

Гэта грыбковае захворванне пашкоджвае цыбулю яшчэ на градцы, аднак найбольшую шкоду наносіць ёй падчас захоўвання і лічыцца самым небяспечным. Падчас захоўвання цыбуліны пачынаюць размякчацца ў верхняй частцы, на іх з'яўляюцца ўвагнутасці. За 1-2 месяцы такія цыбуліны згніваюць цалкам. Навобмацак яны мяккія, як быццам толькі што з духоўкі.

Як змагацца?

1. Падчас уборкі і пасля яе цыбулю трэба старанна аглядаць. Ураджай, які прайшоў адбор, рэкамендуецца добра высушыць, перш чым адпраўляць на захоўванне.

2. Каб не справакаваць развіццё шэрай гнілі ў склепе, важна стварыць для цыбулі спрыяльныя ўмовы ўтрымання. Так, паветра можа быць прахалодным, але тэмпература не павінна апускацца ніжэй 3 °С.

3. Сырасць для цыбулі — страшны вораг. Вільготнасць 70 % і больш выводзіць цыбуліну са стану спакою, і яна кранаецца ў рост, пасля чаго адсырвае і загнівае.

Мазаіка

Мазаіка цыбулі — віруснае захворванне, пераносчыкамі якога з'яўляюцца насякомыя (розныя віды тлі, часночны клешч і нематоды).

Прыгледзьцеся да пёраў цыбулі, пакуль яна расце. Насцярожыць павінны светла-жоўтыя або светла-зялёныя крапінкі або палоскі. Пакутуюць ад мазаікі і самі цыбуліны: яны драбнеюць і выцягваюцца. А калі іх прыбіраюць на захоўванне, яны не пераходзяць у стан спакою, а працягваюць «не спаць», з-за чаго восенню могуць пачаць прарастаць.

Як змагацца?

1. Трэба своечасова абараніць цыбулю ад шкоднікаў.

2. Адбракоўваць падазроныя экзэмпляры яшчэ ў той момант, калі цыбуля падрастае на градцы.

3. Не варта вырошчваць цыбулю на адным і тым жа месцы.

Бактэрыяльная гніль

Распазнаць бактэрыяльную гніль падчас уборкі ўраджаю вельмі складана. Інфекцыя выяўляе сябе толькі праз некаторы час.

Цыбуліна можа выглядаць здаровай і прыгожай, а ўнутры быць гнілой. Гніль ад цэнтра распаўсюджваецца да краю, заражаючы ўсю цыбуліну. Толькі праз пару месяцаў можна заўважыць слізкую шыйку і зразумець, што цыбуліна стала ахвярай хваробы.

Як змагацца?

Барацьба з пераносчыкамі захворвання: цыбульнай мухай, павуцінным кляшчом.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.34	17.13	8.39
Віцебск —	8.29	16.57	8.28
Магілёў —	8.25	17.03	8.38
Гомель —	8.15	17.05	8.50
Гродна —	8.49	17.29	8.40
Брэст —	8.43	17.36	8.53

Месяц

Маладзік 7 лістапада.
Месяц у сузор'і Вадаліва.

Імяніны

Пр. *Ульяны, Аляксандра, Дзмітрыя, Дзям'яна.*
К. *Андрэя, Лаўрэнція, Уладзіміра, Юзафа.*

Фота Максіма ШАСТАКОВА.

ЗАЎТРА

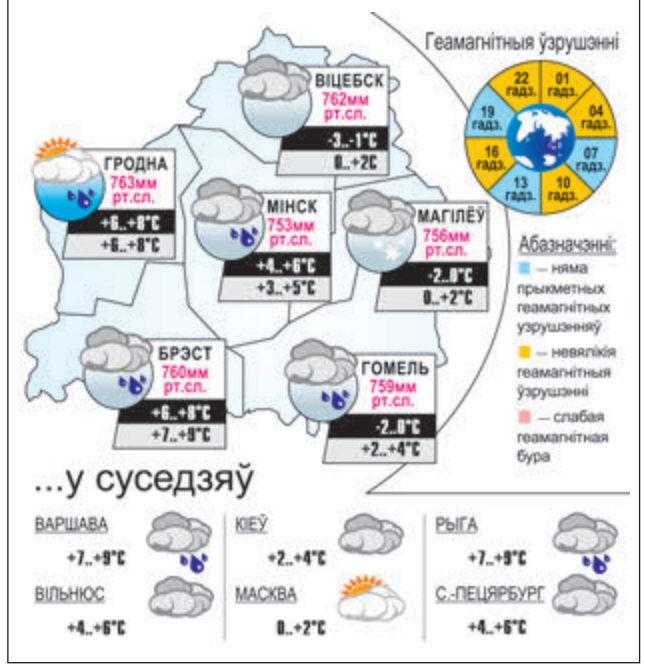

Даты Падзеі Людзі

14 ЛІСТАПАДА

У краіне

1905 год — нарадзіўся (в. Баброўня, цяпер у Гродзенскім раёне) Міхась Васілёк (Міхаіл Восіпавіч Касцевіч), беларускі паэт. Быў літаратурным супрацоўнікам заходнебеларускага часопіса «Маланка», арганізоўваў гурткі Таварыства беларускай школы. Пісаў сатырычныя вершы. Аўтар зборнікаў грамадзянскай лірыкі «Шум баравы» і «З сялянскіх ніў», у якіх паэтызаваў вызваленчую барацьбу народа. За рэвалюцыйную дзейнасць і нацыянальна-вызваленчы характар твораў пераследаваўся польскімі ўладамі. У 1939 годзе быў мабілізаваны ў польскую армію, трапіў у нямецкі палон, адкуль у жніўні 1941 года ўцёк на радзіму. Быў сакратаром Скідзельскага падпольнага антыфашысцкага камітэта, супрацоўнічаў з партызанскім друкам. Памёр у 1960 годзе.

1933 год — нарадзіўся (г. Мінск) Леанід Цімафеевіч Пракопчык, беларускі пісьменнік. Працаваў на Беларускім тэлебачанні, рэжысёрам мультфільмаў на кінастудыі «Беларусьфільм». Аўтар краязнаўчых нарысаў, сцэнарыст фільмаў «Навагрудак, чытаючы Міцкевіча», «Напалеон Орда», «Беларускія ратушы» і інш. Памёр у 1998 годзе.

1973 год — старшыня Савета Міністраў СССР А. М. Касыгін уручыў Беларускай ССР ордэн Дружбы народаў.

У свеце

Сусветны дзень барацьбы з дыябетам. Праводзіцца з 1991 года Міжнароднай федэрацыяй дыябету пры ўдзеле Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ў дзень нараджэння Фрэдэрыка Гранта Бантынга (1891—1941), канадскага фізіёлага, які адкрыў (сумесна з Дж. Дж. Маклеадам) гармон інсуліну.

1788 год — нарадзіўся Міхаіл Пятровіч Лазараў (1788—1851), рускі флатаводзец. Удзельнік руска-шведскай вайны 1808—1809 гадоў і вайны 1812 года. У 1813—1816 гадах ажыццявіў сваё першае кругасветнае плаванне з Кранштата да берагоў Аляскі і назад на караблі «Суворaў», адкрыў каралавыя астравы — атол Суворава ў Ціхім акіяне. У 1819—1821 гадах як камандзір шлюпа «Мірны» і памочнік начальніка кругасветнай экспедыцыі Ф. Ф. Белінсгаўзена ўдзельнічаў у адкрыцці Антарктыды і шматлікіх астравоў. У 1822—1825 гадах у якасці камандуючага фрэгатам «Крэйсер» ажыццявіў 3-е кругасветнае плаванне, падчас якога праведзены шырокія навуковыя даследаванні па метэаралогіі, акіянаграфіі, этнаграфіі і інш.

1948 год — нарадзіўся Чарльз, прынц Уэльскі, наследны прынц Вялікабрытаніі (Віндзорская дынастыя), старэйшы сын Каралевы Лізаветы II і прынца Філіпа, герцага Эдынбургскага.

УСМІХНЕМСЯ

— А калі мужыкі хутчэй бегаюць: калі бягуць за бутэлькай ці калі бягуць за жанчынай?

— Калі бягуць з бутэлькай ад жанчыны!

Жонка прараба нараджае на два-тры месяцы пазней за ўстаноўлены тэрмін.

— Мама, наш тата кнігу напісаў. Я чуў, як ён па тэлефоне казаў: «Усё, наш раман скончаны».

Пячоначная памяць — гэта калі п'еш безалкагольнае піва, але ўсё роўна злёгку п'янееш.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4166.

Нумар падпісаны ў 19.30 13 лістапада 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12